

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI

z dnia 18 grudnia 2013 r.

przyznająca Zjednoczonemu Królestwu Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej odstępstwo w odniesieniu do Anglii, Szkocji i Walii na podstawie dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

(notyfikowana jako dokument nr C(2013) 9167)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(2013/781/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jeśli ilość nawozu naturalnego, którą państwo członkowskie zamierza stosować w przeliczeniu na hektar rocznie, różni się od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG i w lit. a) tego akapitu, należy ją ustalić w taki sposób, by pozostawała bez uszczerbku dla realizacji celów określonych w art. 1 wymienionej dyrektywy, oraz uzasadnić na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak istnienie długich okresów wegetacji i upraw o wysokim poborze azotu.
- (2) W dniu 29 maja 2009 r. Komisja przyjęła decyzję 2009/431/WE przyznającą odstępstwo, o które wniosło Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w odniesieniu do Anglii, Szkocji i Walii na podstawie dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽²⁾, zezwalając, pod pewnymi warunkami, na stosowanie rocznie na hektar do 250 kg azotu pochodzącego z nawozu naturalnego w ramach programów działań obowiązkujących w Anglii (Regulation 2008 No 2349), Szkocji (Regulation 2008 No 298, z późniejszymi zmianami) i Walii (Regulation 2008 No 3143), która wygasa z dniem 31 grudnia 2012 r.
- (3) Odstępstwo przyznane decyzją 2009/431/WE dotyczyło w 2010 r. 433 gospodarstw rolnych (425 w Anglii, 6 w Szkocji i 2 w Walii), w 2011 r. 404 gospodarstw rolnych (396 w Anglii, 7 w Szkocji i 1 w Walii), a w 2012 r. 390 gospodarstw rolnych (385 w Anglii, 4 w Szkocji i 1 w Walii). Odstępstwo przyznane decyzją 2009/431/WE dotyczyło w latach 2009–2012 około 110 000 dużych jednostek przeliczeniowych (czyli 0,9 % całości), 45 000 hektarów użytków zielonych (czyli 0,4 % całości) oraz 5 000 hektarów gruntów ornych (czyli 0,1 % całości) w Wielkiej Brytanii.

- (4) W dniu 20 grudnia 2012 r. Zjednoczone Królestwo złożyło wniosek do Komisji o przedłużeniu odstępstwa na podstawie pkt 2 akapit trzeci załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG, z zastrzeżeniem tych samych warunków, jakie określono w decyzji 2009/431/WE.
- (5) Zjednoczone Królestwo ustanowiło programy działania na lata 2013–2016 zgodnie z art. 5 dyrektywy 91/676/EWG następującymi aktami prawnymi: *the Nitrate Pollution Prevention Regulations 2008* (SI 2008/2349) oraz akty zmieniające SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 i SI 2013/2619 w Anglii; *Action Programme for Nitrate Vulnerable Zones Regulations 2008* (Scottish SI 2008/298) oraz akty zmieniające Scottish SI 2013/123 w Szkocji; *the Nitrate Pollution Prevention (Wales) Regulations 2013* [SI 2013/2506 (W. 245)] w Walii.
- (6) Wyznaczone obszary narażone, których dotyczą programy działania, zgodnie z *Regulation* SI 2013/2619 dla Anglii, Scottish SI 2002 No. 276 oraz Scottish SI 2002 No 546 dla Szkocji i *Regulation* SI 2013/2506 (W. 245) dla Walii, obejmują 58 % łącznej powierzchni Anglii, 14 % łącznej powierzchni Szkocji oraz 2,3 % łącznej powierzchni Walii.
- (7) Przedstawione dane dotyczące jakości wody wskazują, że w przypadku wód podziemnych w Anglii 85 % jednolitych części wód podziemnych charakteryzuje się średnim stężeniem azotanów w wysokości poniżej 50 mg/l, a w przypadku 60 % jednolitych części wód podziemnych wartość tego stężenia wynosi poniżej 25 mg/l. W Walii średnie stężenie azotanów w 95 % jednolitych części wód podziemnych wynosi mniej niż 50 mg/l, a 87 % jednolitych części wód podziemnych charakteryzuje się stężeniem wynoszącym poniżej 25 mg/l. W Szkocji średnie stężenie azotanów w ponad 87 % jednolitych części wód podziemnych wynosi mniej niż 50 mg/l, a 62 % jednolitych części wód podziemnych charakteryzuje się stężeniem wynoszącym poniżej 25 mg/l. W przypadku wód powierzchniowych w Anglii w 59 % miejsc monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 25 mg/l, a w 8 % stężenie to wyniosło ponad 50 mg/l. W Szkocji i Walii w ponad 95 % miejsc monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 25 mg/l. W Szkocji w żadnym miejscu monitorowania nie odnotowano średniego stężenia azotanów powyżej 50 mg/l, a w Walii w 1 % miejsc monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów powyżej 50 mg/l.

(¹) Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

(²) Dz.U. L 141 z 6.6.2009, s. 48.

- (8) Komisja, po zbadaniu wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz w świetle doświadczeń zdobytych w związku ze stosowaniem odstępstwa zgodnie z decyzją 2009/431/WE, uznaje, że z zastrzeżeniem spełnienia pewnych ścisłych warunków ilość nawozu naturalnego zaproponowana przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej – 250 kg azotu na hektar rocznie – nie przeszkodzi w osiągnięciu celów dyrektywy 91/676/EWG.
- (9) Dodatkowe dokumenty przedłożone przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej wskazują, że proponowana ilość 250 kg azotu na hektar rocznie pochodzącego z nawozu naturalnego od wypasanych zwierząt gospodarskich w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone jest uzasadniona na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak wysokie opady netto, długie okresy wegetacji i wysokie plony trawy o wysokim poborze azotu.
- (10) Decyzja 2009/431/WE wygasa z dniem 31 grudnia 2012 r. W celu zapewnienia zainteresowanym rolnikom możliwości dalszego korzystania z odstępstwa należy przedłużyć okres obowiązywania decyzji 2009/431/WE.
- (11) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na mocy art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Odstępstwo, o którego przyznanie Zjednoczone Królestwo złożyło pismem z dnia 20 grudnia 2012 r. wniosek w odniesieniu do Anglii, Szkocji i Walii w celu zezwolenia na stosowanie większej ilości nawozu naturalnego od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG i w lit. a) tego akapitu, przyznaje się z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- „gospodarstwa rolne posiadające użytki zielone” oznaczają gospodarstwa, w których co najmniej 80 % powierzchni gruntów rolnych, na której można stosować nawóz naturalny, stanowi trawa;
- „wypasane zwierzęta gospodarskie” oznaczają bydło (z wyjątkiem cieląt), owce, zwierzynę płową, kozy i konie;
- „trawa” oznacza trwałe lub krótkotrwałe użytki zielone (krótkotrwałe użytki zielone zakładane są na okres krótszy niż cztery lata);
- „działka” oznacza pojedyncze pole lub grupę pól, jednolitych pod względem upraw, typu gleby i praktyk nawożenia.

Artykuł 3

Zakres

Niniejsza decyzja ma zastosowanie na zasadzie indywidualnej do gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 4, 5 i 6.

Artykuł 4

Roczne wnioski i zobowiązania

- Rolnicy, którzy chcą skorzystać z odstępstwa na podstawie niniejszej decyzji, co roku przedstawiają właściwym organom wnioski o przyznanie odstępstwa.
- Wraz z corocznym wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, rolnicy zobowiązują się na piśmie do spełnienia warunków określonych w art. 5 i 6.

Artykuł 5

Stosowanie nawozu naturalnego i innych nawozów

- Ilość nawozu naturalnego pochodzącego od wypasanych zwierząt gospodarskich (w tym nawozu naturalnego pochodzącego bezpośrednio od zwierząt) stosowana na użytkach rolnych każdego roku w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone nie przekracza ilości nawozu naturalnego zawierającej 250 kg azotu na hektar, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2–7.
- Łączna dawka azotu nie przekracza przewidywanego zapotrzebowania danych roślin uprawnych na składniki pokarmowe, uwzględnia jego zawartość w glebie i nie przekracza normy maksymalnego stosowania mającej zastosowanie do gospodarstw rolnych, ustalonej w programie działania w zakresie azotanów (Nitrates Action Programme).
- Każde gospodarstwo rolne posiada swój plan nawożenia opisujący płodozmian na użytkach rolnych i planowane stosowanie nawozu naturalnego oraz innych nawozów. Plan ten jest dostępny w gospodarstwie rolnym przed dniem 1 marca każdego roku. Plan nawożenia zawiera przynajmniej:
  - plan płodozmianu określający powierzchnię działek, na których uprawia się trawę, oraz działek z innymi uprawami, wraz ze szkicową mapką określającą położenie poszczególnych działek;
  - liczbę zwierząt gospodarskich, opis systemu utrzymania zwierząt i przechowywania wraz z pojemnością dostępną do celów przechowywania nawozu naturalnego;
  - obliczenie ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego i wytworzonych w gospodarstwie rolnym;
  - ilość, rodzaj i cechy nawozu dostarczonego poza gospodarstwo rolne lub do niego;
  - przewidywalne wymagania upraw w zakresie azotu i fosforu w podziale na poszczególne działki;

- f) wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu;
- g) charakter nawozu, który ma zostać zastosowany;
- h) obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego w podziale na poszczególne działki;
- i) obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozów chemicznych i innych nawozów w podziale na poszczególne działki.

W celu zapewnienia spójności między planami a faktycznymi praktykami rolniczymi plany poddaje się przeglądowi nie później niż w ciągu siedmiu dni po wprowadzeniu jakichkolwiek zmian w praktykach rolniczych.

4. Każdy rolnik posiada rejestr nawożenia, obejmujący informacje związane z gospodarowaniem dawkami stosowanego azotu i fosforu. Rejestry są przedkładane właściwemu organowi za każdy rok kalendarzowy.

5. W odniesieniu do każdego gospodarstwa rolnego posiadającego użytki zielone, które korzysta z odstępstwa, rolnik zgadza się na objęcie kontrolą wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, planu i rejestru nawożenia.

6. Każdy rolnik, któremu przyznano odstępstwo, prowadzi dla celów właściwego nawożenia okresową analizę ilości azotu i fosforu w glebie.

Pobieranie próbek oraz analizę przeprowadza się co najmniej raz na cztery lata w odniesieniu do każdego obszaru gospodarstwa rolnego jednolitego pod względem płodozmianu i cech gleby.

Wymagana jest co najmniej jedna analiza na każde pięć hektarów użytków rolnych.

Wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu są dostępne w gospodarstwie rolnym korzystającym z odstępstwa.

7. Nie rozrzuca się nawozu naturalnego w okresie jesiennym przed uprawą trawy.

Artykuł 6

Gospodarowanie gruntami

1. Co najmniej 80 % powierzchni, na której stosuje się nawóz naturalny, stanowi uprawa trawy.
2. Rolnicy korzystający z indywidualnego odstępstwa stosują następujące środki:
  - a) krótkotrwałe użytki zielone na glebach piaszczystych należy zaorać na wiosnę;
  - b) na wszystkich rodzajach gleb bezpośrednio po zaoraniu trawy następuje uprawa roślin o wysokim poborze azotu;
  - c) system płodozmianu nie zawiera roślin strączkowych ani innych roślin wiążących azot atmosferyczny.

3. Ustęp 2 lit. c) nie dotyczy jednak koniczyny na użytkach zielonych, na których jej zawartość wynosi mniej niż 50 %, ani innych roślin strączkowych, które są podsiane trawą.

Artykuł 7

Monitorowanie

1. Właściwe organy dopilnowują, by mapy określające odsetek gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, odsetek zwierząt gospodarskich oraz odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem w każdym regionie rolniczym oraz mapy miejscowego użytkowania gruntów były sporządzane i aktualizowane co roku.

2. Należy monitorować glebę, wody powierzchniowe i wody podziemne, aby dostarczyć danych na temat stężenia azotu i fosforu w wodzie glebowej, na temat azotu mineralnego w profilu glebowym i stężeń azotanów w wodach powierzchniowych i podziemnych, w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem. Monitorowanie prowadzi się na poziomie pola w gospodarstwie rolnym i w zlewniach rolniczych objętych monitorowaniem. Punkty monitorowania obejmują główne typy gleby, praktyki nawożenia i uprawy.

3. Szczególnie monitorowanie wody prowadzi się w zlewniach rolniczych umiejscowionych w pobliżu najbardziej narażonych części wód.

4. W gospodarstwach rolnych korzystających z indywidualnych odstępstw przeprowadza się badania miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych. Zebrane informacje i dane pochodzące z analizy składników pokarmowych, o której mowa w art. 5 ust. 6, oraz monitorowania, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, są stosowane w modelowych obliczeniach wielkości strat azotanów i fosforu z gospodarstw rolnych korzystających z odstępstwa.

Artykuł 8

Kontrole

1. Właściwe organy zapewniają objęcie wszystkich wniosków o przyznanie odstępstwa kontrolą administracyjną. Jeżeli kontrola wykaże, że nie spełniono warunków określonych w art. 5 i 6, wnioskodawca zostaje o tym poinformowany. W takim przypadku wniosek uznaje się za odrzucony.

2. W oparciu o analizę ryzyka, wyniki kontroli z poprzednich lat i wyniki ogólnych kontroli wyrwykowych dotyczących prawodawstwa wprowadzającego w życie dyrektywę 91/676/EWG opracowuje się program kontroli w terenie. Kontrole w terenie obejmują co najmniej 5 % gospodarstw rolnych korzystających z indywidualnego odstępstwa w odniesieniu do warunków ustanowionych w art. 5 i 6 niniejszej decyzji. Jeżeli weryfikacja wykaże niezgodność, rolnik zostaje o tym poinformowany. W takim przypadku wniosek o odstępstwo w kolejnym roku uznaje się za odrzucony.

3. Właściwe organy muszą otrzymać odpowiednie uprawnienia i środki niezbędne do weryfikacji zgodności z odstępstwem przyznanym na mocy niniejszej decyzji.

Artykuł 9**Sprawozdawczość**

Każdego roku do czerwca właściwe organy przedkładają sprawozdanie zawierające następujące informacje:

- a) mapy określające odsetek gospodarstw rolnych, odsetek zwierząt gospodarskich, odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem w każdym regionie rolniczym oraz mapy miejscowego użytkowania gruntów, o których mowa w art. 7 ust. 1;
- b) wyniki monitorowania wód podziemnych i powierzchniowych w odniesieniu do stężeń azotanów, włącznie z informacjami na temat tendencji w zakresie jakości wody w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem oraz wpływu odstępstwa na jakość wody, o których mowa w art. 7 ust. 2;
- c) wyniki monitorowania gleby w odniesieniu do stężeń azotu i fosforu w wodzie glebowej i azotu mineralnego w profilu glebowym w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem, o którym mowa w art. 7 ust. 2;
- d) streszczenie i ocenę danych uzyskanych ze szczególnego monitorowania wody, o którym mowa w art. 7 ust. 3;
- e) wyniki badań miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych, o których mowa w art. 7 ust. 4;
- f) wyniki modelowych obliczeń wielkości strat azotanów i fosforu z gospodarstw rolnych korzystających z indywidualnego odstępstwa, o których mowa w art. 7 ust. 4;

- g) ocenę realizacji warunków odstępstwa na podstawie kontroli na poziomie gospodarstwa oraz informacje dotyczące gospodarstw rolnych niespełniających warunków na podstawie wyników kontroli administracyjnych i kontroli w terenie, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 2.

Artykuł 10**Stosowanie**

Niniejszą decyzję stosuje się w powiązaniu z przepisami wyznaczającymi obszary narażone w Anglii (SI 2013/2619), Szkocji (Scottish SI 2002 No 276 oraz Scottish SI 2002 No 546) i Walii [SI 2013/2506 (W. 245)] oraz w powiązaniu z przepisami wdrażającymi program działania w Anglii (SI 2008/2349 oraz akty zmieniające SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 i SI 2013/2619), Szkocji (Scottish SI 2008/298 oraz akty zmieniające Scottish SI 2013/123) i Walii [SI 2013/2506 (W. 245)].

Niniejsza decyzja traci moc z dniem 31 grudnia 2016 r.

Artykuł 11

Niniejsza decyzja skierowana jest do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 grudnia 2013 r.

W imieniu Komisji
Janez POTOČNIK
Członek Komisji